

Bemærkninger til lovforslaget

Den søgte bemyndigelse skal i lighed med tidligere lånebemyndigelser tjene til at modvirke likviditetsvirkningen af det statslige budgetunderskud. Budgetunderskuddet indebærer isoleret set en udvidelse af likviditeten i samfundet, som uden indgreb ville betyde en kraftig lempelse af pengepolitikken, hvilket ikke ville være forsvarligt. Gennem salg af statspapirer modvirkes denne likviditetsvirkning.

I lighed med den seneste lånebemyndigelse er der tale om en samlet nettobemyndigelse til finansministeren, omfattende en forøgelse af den indenlandske statsgæld med indtil 75 mia kr. Finansministeren bemyndiges herudover til at refinansiere afdrag og indfrielse på indenlandske statslån, der forfalder efter lovens ikrafttræden.

Som led i regeringens bestræbelser på at forenkle statsadministrationen er bemyndigelsen udvidet til at omfatte nyudstedelser og forlængelser af præmieobligationslån, der hidtil er blevet udbudt med hjemmel i særskilte love. Dette nødvendiggør, at de særlige regler, der gælder for præmieobligationslån, medtages i loven. Regeringen agter dog ikke at udstede præmieobligationslån i større omfang.

Ved udgangen af 1983 udgjorde restbemyndigelsen til optagelsen af indenlandske statslån 36,4 mia kr., jfr. tabel 1.

Tabel 1. Indenlandsk låntagning og lånebemyndigelse.

Nominal værdi, mill. kr.

Restbemyndigelse ultimo 1982.....	104.966
Salg til Nationalbanken i 1983	116.582
Indfrielse af statsgældsbeviser og statsobligationer i 1983.....	47.975
Restbemyndigelse ultimo 1983.....	36.359

Statens indenlandske låntagning sker gennem salg af statspapirer til Nationalbanken, som herefter udbyder papirerne i takt med markedets efterspørgsel. Statens indenlandske bruttolåntagning har i 1983 udgjort 116,6 mia kr. til pålydende vær-

di. Afdrag og indfrielse har i samme periode andraget 48,0 mia kr., således at nettolåntagningen har udgjort 68,6 mia kr. Opgjort til kursværdi har staten brutto optaget indenlandske statslån for 101,1 mia kr. Bruttofinansieringsgraden (dvs. bruttosalg af statspapirer til kursværdi i forhold til bruttokasseunderskuddet) udgjorde for samme periode ca. 89 pct. Bruttofinansieringsgraden varierede i perioden 1979-82 mellem 71 og 78 pct.

Bruttokasseunderskuddet indeholder en række efterhånden betydelige poster, som ikke har indenlandsk likviditetsvirkning, således at bruttofinansieringsgraden ikke giver et dækkende billede af statens nettolikviditetspåvirkning. De vigtigste af disse poster omfatter renter og afdrag på statens udlandsgæld, lån og anden bistand til udviklingslande, nettobidrag til EF samt Nationalbankens nettooverførsler til staten. Hvis bruttokasseunderskuddet korrigeres for disse betalinger, fremkommer en korrigeret (indenlandsk) bruttofinansieringsgrad, der i de seneste fire år i gennemsnit har udgjort op mod 100 pct., således at statsfinansierens indenlandske likviditetspåvirkning stort set har været neutral. For 1984 forudsættes en korrigeret bruttofinansieringsgrad på over 100 pct. Stigningen i forhold til de senere års gennemsnit skal ses på baggrund af den ventede udvikling i de øvrige likviditetsbestemmende faktorer. Efter en årrække med betydelige underskud på den private sektors betalingsbalance overfor udlandet og tendenser til nedbringelse af den private sektors nettogæld til udlandet, er der nu udsigt til en privat nettovalutatilgang. Der vil imidlertid fortsat være et behov for at sikre sådanne renterelationer mellem indland og udland, at der ikke opstår risiko for større omlægninger af privat udlandsgæld til indenlandske lån. Af hensyn til de pengepolitiske styringsmuligheder forudsættes derfor et mindre løft af finansieringsgraden i forhold til gennemsnittet for de senere år.

I finanslovforslaget for 1984 skønnes bruttokasseunderskuddet at udgøre 116,1 mia kr. Det tilsvarende skøn for det korrigerede (indenlandske) bruttokasseunderskud er 88,3 mia kr.